

מוסוליני בשיאו: 1928
מי שמזוהה עגבת —

המשך הסידרה על השפעת בדיאותם הלקויה של ראשי מדינות על גורל העולם: הדיקטטורים לא היו אנושיים, אבל גם הם היו בני אדם

בקדחתנות, ותחת המישטרים הישנים הקימו מישטרים אחרים, שגם הם היו אוטור קראטיים ובלתי-מייצגים במידה זו או אחרת. שנים ארוכות של מסורת, תקדימים, הרגלים ושיעור מסויים של סדר ויציבות פגו כלא-היו. מישמעת הדת, הנאמנות ה' מופשטת למלכים ולנסיכים, וחוקי המיש' ציאו מתוכה רשימה קצרה של מנהיגים ארצות מסוימות הרסו את המעמדות הבי' גוניים, שיכלו לספק יציבות חברתית ו'

ק הדור הצעיר יותר יוכל, אולי, להתבונן בריחוקימה בדיקטטורים ש' שלטו באירופה — ובכוחות העיתונים — במהלך ההפוגה הקצרה שבין שתי מילי-חמות העולם. צעירים שיתעניינו בכך יוכי' לו אפילו לראות את הדיקטטורים בפרסי-פקטוריה אולם, כחברי קבוצת-גיל הנוטה אל ההווה הזעית יותר מאשר אל העבר, הם יראו אותם כחמויות נעדרות חיים ואמינות, כפסלים במוזיאון-שעות. המבוגרים יותר, אלה שחיו וסבלו ב'

רודניס בנינו ודנס

ה"פז", שם קץ לפוליאמיה והעניק שיו"ר יורזוכיות לנשים. צעדים מעשיים אחרים שנקט היו אימוץ המידות העשרוניות, הט' לת חובת בדיקה רפואית לפני הנישואין וחיסוי בניינים מסויימים באיסטנבול. פירטי מצבו הבריאותי פורסמו בהרחבה אפילו לפני מותו. את מחלת הזיסבה, שבה לקה בצעירותו, היו אולי סולחים לו ו' שוכחים, וכאילו עלימנת להרגיע הודגש, כי לא לקה בעגבת. טיבה של מחלת' הכליית שבה לקה אחרי 1917 לוטה בערפל. זו גרמה לו התקפים של כאבים עזים, שהוסברו כסיבה להפרזה בשתייה, לדיכאון נפשי ואפילו לפעולות פוליטיות חפוזות. מציאותן של אבני-מרה יכלה, ללא ספק, לגרום כאבי-בטן חריפים ועוויות, אף שליקויים בעמוד-השדרה — כאלה שהציקו ללורד קרוון ולנשיא קנדי — נחשבו, ב' וודאי, כאבחנה שונה. איננו יודעים אם הלהט הלאומני או התקף של כאבים הוא שדחף את אתאטורק להתייצב מול הברי' טים בצ'אנאק, בספטמבר 1922. אנו יודעים רק שהלורד קרוון, שרהחוזי הבריטי, נאלץ להתמודד עם יותר מסתם כאבים בעמוד-השדרה ובגידה-נשטה, שאותם סבל במל' ותי ראוייה-לציון מחביט חייג, בעזרת מית' מר'פלה מיוחד.

לעיתים נדירות, אם בכלל, יכול לקרות ש' דמות בלתי-גורמלית תשפיע השפעה עמור קה או ממושכת על חברה מתרבתת. יצי' בה ומתחלמת. אפילו אדם בלתי-גורמלי יכול רק להיראות, על-פני השטח, כמי ששולט באוכלוסיה שאינה בריאה בנפשה. סביר יותר להניח, שחברה מתנוונת תור' בעלי כוחות היפנוטיים, אלוהיים-לכאורה, המסוגלים לסתוף את חסידיהם.

אולם, על הקרקע להיות מוכנה לקראת הזריעה: אוכלוסיה מופרעת עלולה לבר' חור להיות מיוצגת על-ידי מנהיג ש' לעולם לא היה מתקבל על הדעת כחבר בממשלה קונוונציונאלית.

רגליים עשויות זכוכית

א ייציבותה של הקיסרות העות' מאנית בתחילת המאה, סיפק שדה פעולה רחב לנטייתו המרדנית של התור' כי הצעיר מוסטאפה, שגולד בסלוניקי ב' 1881, החינוך הצבאי שקיבל באקדמיה הצבאית לא מנע בערו להצטרף לקבוצה מהפכנית, אך לבסוף הוא טיחר את שמו על-ידי הצטיינות בקרב — נגד האיטלקים בטריפולי, ונגד הבריטים בגאליפולי ב' 1915. תחת שיפקה על פירוק-הגשק ושיח' רור חיילי הצבאות התורכים ב' 1919, הוא הקים ממשלה בדלנית ונבחר כנשיא בית' המהוקקים התורכי החדש ב' 1920. מילת' מותיו ביוונים הוכתרו בהצלחה, תודות לעזרתה ממפקד-הצבא היווני היה חולה' נפש, שסירב לקום ממיטחו בטענה שרג' ליו עשויות זכוכית, ואם יעמוד עליהן — תישברנה.

לא רק בבריטניה מזכים התהילה וה' עושר את בעליהם בשמות חדשים ובי' תארים חדשים. אחרי ניצחונו בדרדנלים, הפך מוסטאפה "מוסטאפה כמאל פאשה", והתואר "גאוי" צורף לשמו כאשר הביס את היוונים. לבסוף, אחרי 1934, אימץ לו את הכינוי אתאטורק, שפירושו "אבי ה' תורכים", ושינה את שמו הפרטי.

אלא שכמאל אתאטורק, שהיה אכזרי ו' עריץ לא פחות מדיקטטורים אחרים, גיר' אה בעיני בני אירופה המערבית מתועב פחות מעמיתיו. הרפורמות שלו חיסלו את שרידיה המיוזחיים האחרונים של הקיס' רות העותומאנית. הוא אסר על הבישת

כמאל אתאטורק
להט לאומני או התקף של כאבים ?

במשך שנים מצא אתאטורק מיפלט ב' אלכוהול, אך גופו החזק לא עמד לו. הכבד שלו והגדל התקשה, ותחושת גירוד ועיקצון ברגליו העידה על דלקת-עצבים שמקורה באלכוהול. גרוע מכך: מחו' ניי' זוק, נתגלו בו השינויים האופייניים על-פי הגדרתו של קורסאקוב: "הפרעות ב' קשב ובזיכרון, המובילות לאי-התמצאות